

Universitätsbibliothek Paderborn

**Novum Gratiæ Prodigium: Sive Vita Venerabilis Matris,
Sororis Joannæ à Jesu Maria Monialis Præcipui D. Claræ
Coenobii In Bvrgos**

**Ameyugo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

Caput X. De sororis Joannæ Ingenti cupiditate ac desiderio Religiosi status,
& monasticæ vitae. Mater ei in hoc adversatur, aufert illi instrumenta
omnia pœnitentiæ. Christus Dominus invitat eam cruce ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-37120

cancro non impar aut absimile, quod jam eo ulque sensim invaluit, tamque latè serpsit, ut hodie ullo vix medicamine arteque personari possit: quandoquidem matres, quæ filiabus suis in magistras ac præceptrices Virtutis ac vite dastæ sunt, per superfluum exoticumque ornatum ac vestitum ansam eis præbent luxus, & omnigenæ vanitatis ac lasciviae, quibus demum in prolibus naturæ indolisque bonitas depravatur, malitia vero nutritur & roboratur. Ad extreum ea stulta vanitate & vana stultitia juvenculæ adeo inescantur, irretiuntur, tenentur ut velut germanæ mundi proles. DEO Conditori impudenter dorsum obvertant. O vos Matres! quam districtam a vobis exigit supremus orbis judex, institutiois educationisque filiarum veritatem rationem?

CAPUT X.

De Sororis Joannæ ingenti cupiditate ac desiderio Religiæ Status, & Monastica vita. Mater ei in hoc adversatur, aufert illi instrumenta omnia pœnitentia. Christus

Dominus invitat eam cruce
sua ad pasiendum.

Veritatum est effatum Divi Gregorii Magni (hom. 36. sup. Ioan. Eccl. 24. n. 29.) quodq[ue]nto amplius quævis anima gratia Divinæ particeps effecta est, tanto magis etiam & ardentius DEUM desideret. Inter DEUM quippe & Creaturas etiam hoc interest, quod terrena bona priusquam possi lentur, humana desideria accendunt, postquam vero manibus tenentur, fastidium nobis generant. At vero

summum bonum, DEUS videlicet exhilarat animam, quæ eum possidet, & per talem possessionem anima desiderio ac cupiditate DEI, magis magisque semper accenditur, & quo amplior fuerit eius possessio, eo majus ardentiusque est eius desiderium. Id eximie in se experta est Soror Joanna, Sexto ætatis anno, JESU Christo Cælesti Sponsa desponsata est, intereaque gustavit magis ac magis quam suavis ille sit. Talem ob saporem gustumque inde dies augescabant in eius pectore desideria magis ardiusque illi se uniendi. Cor eius erat perinde ac sponsæ in Cant. Cant. accensum ingenti desiderio dilecti sui. Quæsivit eum suavitissimis suspiriis & quæzulis vocibus, vellet tandem Divina sua promissa adimplere: Mi DE-

US ajebat illa, Notum tibi appri-
me est, qualiter sine ullo meo me-
rito infinita bonitati tuæ compla-

ciuit me in mea pueritia tibi in

sponsam eligere, pactaque illa

sponsalitiae Divinæ tuæ manus por-

rectione ac verbo Divino firmate,

qualiterque ego voluntatis meæ

libertatè totaliter tibi contradide-

rim. Evidem sat mihi cognitum

perspectumque est, Calum ter-

ramque prius transitura, quam

verborum tuorum effetti quid-

quam derogatum iri. Sed quando

videbo tu verbum istud tuum im-

pleatur? Nunquid cernis, quam

spe ista fluctuem, & quasi pende-

am in hac acerbissima mihi cruce?

Quam diu durabit amarissima ista

dilatio? Si iam nunc nostra com-

iunctio consumari potest, quidi

necessitatem

E 3

Inter ter-
rena ac
Divina
quantum
interit.

"necessæ est longius expectare ? vi.
 "detur mihi anima mea nunc esse
 "Cymbula, quæ vasto in mari huius
 "mundi à fluctibus huc illuc im-
 "pellitur, & in obvias cautes scopu-
 "losque impingitur. Siccine mihi
 "in tormento isto & acerba afflictio
 "one moriendum, priusquam spei
 "meæ portum attigero ? Quonam
 "pacto mitissimum cor tuum, hoc
 "immane supplicium meum ferre
 "potest ? Eia mi DEUS, providere
 "velts atque ordinare, ut ocyssime
 "Monasterium ingrediar, illic tu-
 "mihi unicus totusque dilectus e-
 "ris ; egoque indignissima sponsa
 "tota ero vicissim tua. Mi DEUS
 "ac Domine, itane tibi complacet ?
 Sed Dominus nullum ad hoc ei re-
 sponsum dedit ; quinimo ad eam
 magis etiam probandam querimo-
 niis eius assentiri noluit. Siquidem
 usitatus is modus amori Divino est,
 ut affectum amantium magis ac-
 cendat, sape is latitat & velut ab-
 sens est, rugitivum se nonnunquā e-
 tiam simulat, quo nimirum animæ
 eius amore vulneratae tanto in eum
 perniciose ferantur desiderio, soli-
 citius requirant & ardentius suspi-
 rent. Fieri id solet ea etiam de causa,
 ne ex continua DEI præsentia ac
 facilitate, cor humanum frigescat,
 vel iners desesque evadat ; Sed ab-
 sentia dilecti inflammetur amplius,
 sicut plerumque evenire solet.
 prorsus sic accidit cum nostrâ Dei a-
 more flagranti Sorore Joannâ, si-
 quidem absentia dilecti, ignis illius
 desiderii magis ac magis invalesce-
 bat. Hoc in statu nihil apud eam e-
 rat videre aliud, quam irremissè

*Cur De-
us se a-
mantibus
Jui sub-
strahat.*

quærere, intrare, egredi, iterumque
 regredi in Sacratum, perinde ac si-
 tibunda columbula fontem deside-
 rat, aridamque sitim limpido fonte
 revelare festinat.

Per id tempus adibant Parentes
 eius ambo Cœnobia Clarissarum vi-
 delicet ac Discalceatarum, semper
 suam secum deducentes Ioannam,
 cui hæc Cœnobia erant ceu centrum
 quietisq; desideratae portus : inclu-
 debat se illic cù perfectissimis virtu-
 teque peccatisimis Virginibus. Col-
 loquium illis erat cum DEO rebus-
 que Divinis summa cum utilitate ac
 emolumento animarum suarum: un-
 de Ioannæ nostræ cor DEI amore,
 ferme liquecet, desiderium vita
 Cœnobitica confirmabatur, ardorq;
 sanctæ sua exercitia prosequendi mi-
 ræ augebatur. Moniales vero itidem
 eā conversatione & alloquo Soro-
 ris Ioannæ, easdem in se operationes
 sentiebant. Sermones squidem eius
 atque discursus velut ardentina pene-
 trantiaque tela, audientium animos
 Divino igne consumebant. Quia ex
 ardentissimi cordis abundantia os
 eius loquebatur. Unq; eveniebat ut
 omnes Religiosæ Ioannam nostram
 ceu DEI ancillam & intime ama-
 rent, & summa honoris testificatio-
 ne summoque respectu intuerentur,
 sermonesque exciperent. Comide-
 rabant Ioannam duodennem mor-
 tali in corpore velut cœlestem Ge-
 nium in Spiritu. Videbant quam
 pulchra, quam modesta, quam com-
 posita, suavis humana atque affabilis
 omni in actione esset. Notabant i-
 tem summam eius erga proximos
 compassionem cordis, in bonis pro-
 posi-

*Quid pte
colloquia
efficiant.*

positis constantiam, & singularem in suis exercitiis spiritualibus devotionem ac fervorem. Hæc tam magnifica, amplaque DEI munera à charismata, erant raptores cordium furesque omnium istarum sacrarum Virginum; naturæ namque dotes, virtutem amabiliorē reddunt. Quodlibet horum Parthenonum emolumenti fructusque sui causa, cupiebat thesaurum istum sibi lucrari, ac apud se recondere. Discalceatae tamen eo in ardore ac cupiditate superabānt alias; ostendebantque quantam nancisceretur commoditatem in suo rigido sane ac Sancto. Ordine DEO serviendi. Ad hæc ajebant, paucos intra dies Religiosa apud se veste donandas duas filias cuiusdam valde Nobilis Dominæ,

*Duorum
Monaste-
riorum
de Ioane-
na sibi
rendicant-
di certe-
men.*

*Alterum
ut vincat
fratage-
mate uti-
tur sed
in eas.
Jan.*

Catharinæ de Tolosa dictæ peteret interea facultatē à Parentibus hunc actum spectandi, ad effetque eo tempore in vestibulo portæ Cenobij. Sacras porro Virgines eam tunc intra fores Cenobijque adyta recepturas: Parentes id haud dubie non ægre laturos, sin vero verborum delinitionis effecturas, ut bonum ratumque id factum habeant. Tam præclaro ad externam speciem invento, suoque proposito cum primis accommodo bona nostra Joanna à Religiosis illis Virginibus induci se passa est, ad eorumdem Sanctum ordinem amplectendum, aestimabatque statum illum sibi percommode fore: nam quo se voluntas verit, eo per facile inclinat ratio & intellectus. Nihilo tamen minus sentiebat intus quemdam tractum impulsu[m]q[ue] ad Clarissas, partim quod

in eō nobili sanctoque Monasterio Burgenſi disciplina rigor observantiaque Regularis, præ aliis Christiani orbis Monasteriis apprime vigeret summoque studio custodiretur; partim quod in sua desponsatione cum Pueru IESU ab eo sanctissima que eius Matre, Divo Francisco velut Tutoxi & Nutritio sit commissa sanctèque illic receperit filiam se eius semper futuram. Et quanquam eius promissi, quod parvula fecerat, nunc non meminisset, sentiebat tamen intus tacitum quandam impulsu[m] ad illud effectui dandum. Denique instinctus iste tractusque interior suum tandem effectum fortitus est, quoniam hæc eius vera erat vocatio quoconque mortalium contentu aut arte everti possit.

Propositum istud Joannæ, Matri eius innotuit: quare nullum non movit lapidem, nullam non adhibuit soleritiam ut id quoquo modo impeditet. Primo quidem ancillarum unam virtutis multum studiosam ab ea domoque totâ amovit, quæ filia eius penitus addicta erat, cui joanna secreta sua proposita credebat, eiusque opera in piis exercitiis suis plurimum utebatur. Ad hæc nunquam eam amplius ad Moniales ducere secum voluit, nec ullo pacto admittere, ut eo se quandoque conserret. Caverat etiam summo studio, ne joanna cum aliquo de Religioso statu conserret, sermonemve misceret, sed de seculi diu taxat voluptatibus commodeisque. Cogitat insuper eam indui splendidius, & compius ornari ducebatur quoque illam secum ad cons.

*Vera vo-
catio om-
nibus im-
pedimen-
tis preva-
let.*

RHE
31

conventus publicos, comedias, Bale-
tas, saltationes ac tripudia, ut per
secularem pompam fastumque, per
conversationem atque congressus
cum aliis æquaevi parisque condi-
tionis filiabus Ioannæ sue perpenso-
nem amoremque ad res vanitatesque
mundanas lessim insereret, & affer-
atum desideriumque Religiosæ vitæ
extinguueret. Hoc tales apud fami-
nas, vocatur suas filias amare, illa-
rumque studere commodis; quando
revera maximum ipsi malum accer-
sunt dum eas à via salutis abducunt,
quo earum in mundo degentium
præsentia oculos animosque pasce-
re ac oblectare queant; quod equidé
aliud non est, quam ingens proprii
cæcique amoris, deceptio. Perissè
filias suas putant, si DEO dicentur:
que tamen optima ratio est salutem
illarum in tuto collocandi. Omnes
tamen eiusmodi maternæ ac mulie-
bres technæ astusque sat non value-
re ad constantiam animi filiæ à pro-
posito dimovendam, quin imò ei
oculos aperuere, ut Divino illustra-
ti lumine veritatem magis agnoscen-
tent. Mundum illa non in externa
intuebatur specie; sed interiori,
hoc est, fallaci, deceptio, vanis-
moque eius statu ac proprietate
considerabat; pacto cœcari aut ali-
quam è mundi voluptatibus vani-
tatibusque consolationem capere,
aut in iisdem sibi complacere haud
quaquam potuit. Manu ipsa quasi
tangebat, quam summa etiam huius
mundi felicitas, si ad solem inspi-
ciatur, plena sit inquietudinis, dolor-
um laborumque, nec sine vulnere
attrectari à quoquam possit. Quid-

“nam est mundus? ajebat illa;
“Nonne propatulum virensque
“prati, quod suo in vireti, grato flo-
“ridoq; gramine ac herbis venena-
“tos serpentes, fallacesq; oculit dis-
“cipulas? Quidnam Cenobium est?
“Nonne Paradisus hortusque con-
“clusus est? Ubi virtus bonum o-
“dorem suum tutò attrahit, latè
“que spargit? Quid vita mundana,
“seu vivere in mundo est? Quid
“illic aliud reperias, quam inania
“falsaque solatia, fictas voluptates,
“spes fallaces, incertam intutam-
“que securitatem? Quisnam est,
“qui in mundo mundique vita non
“in exitium ruat? Quis in eo non
“multis modis affligitur & dolet?
“Mundi sane felicitas à dolorè im-
“munis non est, sæculi voluptas
“sæpenumerò magnæ inopiae fit
“causa, & transitoria est, perinde
“ac omne eius gaudium. Dolor eius
“acerbissimus est & perseverat to-
“ta æternitate. Quid porro claus-
“stralis seu Religiosa vita? Est
“status cuius brevis molestia in
“gaudium & gloriam commutatur,
“cuius labores & fatigations rele-
“lationem, dolores temporaneam
“pariter ac æternam quietem affe-
“runt. Illic nullus Religiosa vitæ
“actus sine meritò, nullus labor si-
“ne præmio. Onus cruciatus, do-
“lores, molestiae, quæ DEI causa
“illic perseruntur animæ quietem
“afferunt, conscientiae gaudium &
“pacem. O vita Religiosa! quis te
“non appetat? O vita mundana!
“quis te non fugiat? Et quidnam est
“istud, quod Mater mea habere
“vult, ut ego hac in ardenti fornace,
“hisce

“chisce in flammantibus mundi ignibus permaneam, & beati felicis que Religiosi status compos non solum? O Mater immisericors! quæ neverca deterius agere me cum queat? Hæc utrinque aetate, quandam veluti aversionem à Mater ei crearunt; unde etiam, cum Religiosa esset, ingens ei scrupulus suborietur, tametsi absque fundamento. Siquidem præcepit DEUS honorare Patrem Matremque ac eis obtemperare; in suo tamen Evangelio etiam docuit, qui eos non odifset, discipulum suum esse non posse. Non possumus pariter amare atque odire, ait Divus Gregorius, ideoque Christiana doctrina est, quod si parentes juxta id quod tenentur, nos ad virtutem ducunt, eos amare debeamus. Sin vero in via salutis nobis impedimento sunt, aut eidem capessendæ obsistunt, iure tunc ab eis aversionem habere debemus, perinde atque ab hostibus capitalibus, quales illi tunc in veritate sunt.

Durante adhucdum eadem tempestate, maior quædam adhuc in hanc innocentem Virginem incubuit. Confessarius eius, cuius nomen meritò reticemus, Matti illius acres illas, & ferè inauditas intolerabilesq; afflictiones ac pœnitentias detexit. Quid eum ad secretum hoc prodendum induxit equidem ignoro, persuadeo mihi tamen bono id auctum animo. Irata mater protinus clavem ab ea postulat ad arcam eius referendam, quam ubi aperuit, reperit illic multiplicia instrumenta pœnitentiae astibus servien-

tia, uti catenas, acutos asteriscos, seu calcarium stellulas, hamos, flagra, Cilicinas vestes, & alia eiusmodi. Hæc erant pretiosa monilia præcipuque thesauri nostræ pœnitentis Joannæ. Sustulit hæc omnia Mater, nec ei reliquum aliud manxit, quam dura increpatio, talitri instar naso impæcta. Ad hæc observabat deinceps joannam sollicitè Mater, ne corpus suum castigare usquam, ut ante, ac diverberare possit. Actio hæc Virgineum joannæ cor incredibili modo consernivit, remansit inde tota rubore perfusa & anxia. Erubuit siquidem, quia secretum eius pœnitentiae in lucem prodiit: sollicita atque anxia fuit, quod armis suis, seu instrumentis pœnitentiae spoliatam se vidit. Fuit hoc eius cordi tormentum ingens quod vultus etiam ipse satis prodebat. Lâ in necessitate confugit ad oratorium, ubi procidens ante infantem IESUM in genua, eumque exundans lachrymis, sic allocuta est: Dilecte mi IESULE, quidnam egisti? Qui tandem levisti me prodi & in lucem protrahi? Quonam pacto nunc ego Sponsa tua coram hominibus comperebo? Quid nunc destituta armatura & instrumentis mortificationis agam, quæ mihi te permittente, omnia sublata sunt? Poterone tali ratione amica tua permanere? Age domine, unum elegi è duobus, aut ipsoru castiga corpus meum, aut ego id nunquam castigabo. Quis oro cum DÉO tam fidenter, tamque suaviter jocari queat? Vix suavissimam querimoniam suam effuderat

*Suavissime exposuit
cum IESU
SVLO
Joanna.*

Fugendi
Parentes
sunt DEO
itinere
obsistunt.

Joanna
peniten-
tia prodi-
atur.

Christus
et crucem
ostentat
& ad
eam invi-
rat.

derit, & protinus conspicit parvulum IESUM e throno suo prodire. Gestabat crucem manu eamque Sponsæ suæ joanna ostendit, ac si eam tali modo ad crucem invitaret. Quo viso ac gratia, extra se abrepta mansit, existimans DEUM eo signo innuere ac velle ut velut infans fileat. Et quia non fuit ausa crucem de manu Domini sumere, cum reverentiali timore ac demissa "compositione ait: Domine si tibi placet, crucem hanc aræ huic impone, inde ego eam accipiam. Sed Dominus respondit: Huius rei "neendum tempus advenit: quasi dicere vellet, ne solicita sis ob instrumenta penitentiae tibi ablata; Crux tibi nusquam deerit, imo non longe post gravem admodum crucem receptura es, eamque bajulatura, sat longo tempore. Tali igitur pacto crucis nimirum ostentatione, sua Maiestas cor Sponsæ suæ confortavit; velut Angelus ille in horro, pariter ostensione Crucis cor suæ Divinæ Maiestatis corroboravit.

CAPUT XI.

Virginis Ioannæ Parentes statuunt eam matrimonio iungere; ea de re queritur apud Deum, & sua Divina Maiestas eam confortat.

O Altitudo divitiarum sapientiae & scientie DEI! Quam incomprehensibilia sunt judicia eius, & investigabiles viæ eius! (ad Rom.

11.v.33.) Quam crebro utitur ille ad res maximas perficiendas mediis ad speciem pugnantibus & e diametro oppositis! Despondit sibi suprema Maiestas Divina Virginem Ioannam sexto eius ætatis anno. Octen-nem DEUS zona secretorum cœlestium plenâ ministerio Angeli sui præcinxit; corpusque illius omnis carnalis proclivitatis atque concupiscentiæ exors fecit. Virginem ejus corpus dotibus spiritualibus dita-vit, dum nimirum zonæ illius beneficio expurgavit in eâ extinxitque impuram illam radicem, unde car-nalis concupiscentiæ sensualis affe-tio enascitur. Denique decrevit uti perpetuò Virgo intacta perseveraret. Nunc vero statuit, ut opera & conciliatione proxenetarum Paren-tum eius homini mortali ac terreno, matrimonio copuletur. Certè matrimoniū tuende Virginæ corporis animæque castitati medium idoneum neutiquam est. Quis igitur ob causas voluit DEUS, uti Sponsa Matri sua & nupta esset & Virgo? Voluntas maiestatis eius est, ne nos hoc se-cretum scrutemur cognitioneque af-dam vir-sequamur, sed potius veneremur. ginitatem Tanto siquidem à nobis Divina my-utitur stria magis in veneratione habeni-tur, quanto ille magis ea in secreta-rio suæ providentiæ recondit, no-stræque investigationi subducit. Hinc abdito nobisque inscrutabili consilio, coniugium Sponsæ suæ DEUS humanae permisit dispositio-ni. Attingebat illa jam annum 13. & quia eius nobile genus, formæ præstantia, magnæ opes, uti & fin-gularis